

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-05-11

Vår referens

Jessica Pettersson
Utvecklingssamordnare
jessica.pettersson@malmo.se

Remiss Klimat - och näringslivsdepartementet - Utvidgat tillsynsansvar för Kemikalieinspektion STK-2026-388

Sammanfattning

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat Kemikalieinspektionens förslag om utvidgat tillsynsansvar till Malmö stad för synpunkter. Kemikalieinspektionen föreslås bland annat få utvidgat tillsynsansvar för kontroll av växtskyddsmedel enligt kontrollförfordningen samt utvidgat tillsynsansvar enligt miljöbalken för kontroll av växtskyddsmedel, biocidprodukter, andra kemiska produkter och biotekniska organismer, till att omfatta hela leverantörskedjan. Förslaget har remitterats till miljönämnden för synpunkter.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Beslutsunderlag

- Framställan om utvidgat tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen
- Remiss Klimat - och näringslivsdepartementet - Utvidgat tillsynsansvar för Kemikalieinspektion
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 260525 Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet Utvidgat tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen
- Miljönämnden beslut 260429 § 98
- Remissvar miljöförvaltningen

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-05-25
Kommunstyrelsen 2026-06-03

Beslutet skickas till

Klimat- och näringslivsdepartementet
Miljönämnden
Stadskontoret, Omvärld och näringsliv
Stadskontorets handläggare

Ärendet

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat Kemikalieinspektionens förslag om utvidgat tillsynsansvar till Malmö stad för synpunkter. Kemikalieinspektionen föreslår att regeringen, genom ändring i miljötillsynsförordningen (2011:13), utvidgar inspektionens tillsynsansvar för:

- Kontroll av växtskyddsmedel enligt kontrollförordningen.
- Tillsyn enligt miljöbalken av växtskyddsmedel, biocidprodukter, andra kemiska produkter och biotekniska organismer till att omfatta alla som släpper ut sådana produkter på marknaden, det vill säga hela leverantörskedjan.

Vidare föreslås att Kemikalieinspektionen får ansvar för tillsynen av att alla som är anmälningspliktiga till produktregistret fullgör den skyldigheten, och att miljötillsynsförordningen ändras för att tydliggöra att betat utsäde ska kontrolleras av Kemikalieinspektionen enligt bestämmelserna i miljöbalken.

Nuvarande kontroll- och tillsynsansvar

Kemikalieinspektionen är en marknadskontrollmyndighet och utövar kontroll enligt marknadskontrollförordningen över att produkter överensstämmer med kraven i vissa angivna EU-förordningar (2 kap. 21 § första stycket 4 miljötillsynsförordningen). Ansvaret gäller såväl varor, till exempel leksaker, som biocidprodukter och andra kemiska produkter. Ansvaret omfattar kontroll av utsläppande på marknaden i alla leverantörsled.

Kemikalieinspektionen är behörig myndighet att utföra kontroll av primärleverantörers utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel enligt förordning (EG) nr 1107/20093, nedan kallad växtskyddsmedelsförordningen. Ansvaret gäller endast kontroll av primärleverantörer.

Med primärleverantör avses en tillverkare som släpper ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara på marknaden och den som yrkesmässigt för in en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara till Sverige. Primärleverantören är alltså det första leverantörsledet i Sverige. Vidare omfattas också den som yrkesmässigt för ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara från Sverige.

I fråga om tillsyn enligt miljöbalken har Kemikalieinspektionen ansvar för tillsyn av alla leverantörer som släpper ut varor på marknaden. För utsläppande på marknaden av biocidprodukter, växtskyddsmedel, andra kemiska produkter och biotekniska organismer är ansvaret för sådan tillsyn begränsat till primärleverantörer.

Varje kemisk produkt och biotekniska organism som yrkesmässigt tillverkas eller förs in till Sverige ska anmälas till produktregistret. Anmälningsplikten gäller således oberoende av om produkten eller organismen ska släppas ut på marknaden eller inte.

Kemikalieinspektionen har ansvar för tillsyn av att primärleverantörer uppfyller sin anmälningsskyldighet, dvs. endast när produkten eller organismen ska släppas ut på marknaden.

Sammanfattningsvis omfattar Kemikalieinspektionens nuvarande tillsynsansvar alla leverantörsled i fråga om marknadskontroll och tillsyn enligt miljöbalken av varor. Vad gäller tillsyn enligt miljöbalken av växtskyddsmedel, biocidprodukter, andra kemiska produkter och biotekniska organismer omfattar tillsynsansvaret endast primärleverantörer. Detsamma gäller för kontroll av växtskyddsmedel enligt kontrollförordningen.

Betat utsäde omfattas inte av Kemikalieinspektionens tillsynsansvar enligt miljötillsynsförordningen. Det är inte heller möjligt att utvidga bestämmelsen till att omfatta betat utsäde eftersom det inte omfattas av kontrollförordningen. Betat utsäde omfattas vidare inte av Kemikalieinspektionens ansvar för tillsyn enligt miljöbalken. Tillsynen ingår inte heller i någon annan myndighets ansvar.

Skäl för utvidgat tillsynsansvar

Kemikalieinspektionen måste ha lagligt stöd för sin myndighetsutövning. Det innebär bland annat att Kemikalieinspektionen endast får inleda tillsyn mot företag som är myndighetens tillsynsobjekt.

Kemikalieinspektionen bedömer att tillsynen skulle förenklas och effektiviseras om myndigheten hade tillsynsansvar för hela leverantörskedjan i all sin tillsyn av växtskyddsmedel, biocidprodukter, andra kemiska produkter, varor och biotekniska organismer. Det gäller inte minst vid tillsyn av e-handel och situationer där det finns skäl att ta varuprover under dold identitet. Kemikalieinspektionen får många tips som gäller återförsäljare och andra leverantörer än primärleverantörer. Även hanteringen av tips skulle förenklas om Kemikalieinspektionen kunde inleda tillsyn i sådana fall, oavsett företagets plats i leverantörskedjan, menar inspektionen.

Kemikalieinspektionen anser också att det saknas skäl för att tillsynsansvaret ska ha olika omfattning beroende på vilken tillsyn det är fråga om. Det är till exempel inte motiverat att Kemikalieinspektionens marknadskontroll av biocidprodukter som är

godkända enligt EU:s regler omfattar alla leverantörsled, medan tillsynen enligt miljöbalken av biocidprodukter som är godkända enligt det nationella prövningsförfarande endast avser primärleverantörer, bedömer inspektionen.

Kemikalieinspektionen anser att ett enhetligt tillsynsansvar för marknadskontroll inte bara skulle vara mer effektivt, utan även vara tydligt för tillsynsobjekten och andra myndigheter. Det kan också vara fördelaktigt för tillsynsobjekten att Kemikalieinspektionen vid en tillsyn även kan kontrollera produkter för vilka tillsynsobjektet är återförsäljare, eftersom det kan minska behovet av ytterligare tillsyn från den kommunala tillsynsmyndigheten, menar inspektionen.

Enligt Kemikalieinspektionen innebär förslaget inte någon förändring av kommunernas eller länsstyrelsernas tillsynsansvar. Det parallella tillsynsansvar som blir följden av ett utvidgat ansvar för Kemikalieinspektionen kan underlätta samverkan mellan myndigheterna, såsom gemensamma tillsynsprojekt. Kemikalieinspektionen ser inte att ett parallellt ansvar skulle medföra behov av mer samverkan. Risken för att frågor hamnar mellan stolarna eller att ett parallellt tillsynsansvar skulle ha andra negativa effekter, anser Kemikalieinspektionen vara liten.

Kemikalieinspektionen har gett åtta kommuner samt Sveriges Kommuner och Regioner möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

Miljönämndens yttrande

Ärendet har internremitterats till miljönämnden som har lämnat följande yttrande:

Miljönämnden ställer sig positiv till att Kemikalieinspektionen föreslås få ett utökat tillsynsansvar för alla aktörer i leverantörskedjan enligt kontrollförordningen, miljöbalken för kontroll av växtskyddsmedel och betat utsäde, samt enligt miljöbalken för kontroll av kemiska produkter, biocidprodukter och biotekniska organismer.

Miljönämndens bedömning är att kommunerna inte kommer att bli direkt berörda av föreslagna förändringar av utökat tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen.

Kommunerna kommer fortsatt vara huvudansvarig för tillsyn av företag i andra leverantörsled, förutom primärleverantörer. Miljönämnden vill dock påtala att en sådan förändring kommer att kräva mer samverkan och samordning mellan myndigheten och kommunerna, vilket innebär att miljöförvaltningen kommer behöva lägga mer tid på administrativt arbete, som inte finansieras genom avgifter.

Sammantaget ställer sig miljönämnden positiv till förslaget.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer i miljönämndens bedömning. Med utgångspunkt i det inkomna yttrandet har stadskontoret tagit fram ett förslag till Malmö stads samlade

yttrande. Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och översänder yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare

Micael Nord Näringslivsdirektör

Andreas Norbrant Stadsdirektör